

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Boldog új esztendőt.

Jövendő előhaladásunk alapja, a mult tevékenysége. Jövőbeli boldogulásunkat elő kell készítenünk. Nem csak az egyesek, de az állam, a társadalom, község és egyesületek a multban tanúsított tevékenységük által vetik meg alapjait elérendő céljuknak.

Vessünk egy rövid pillantást a lefolyt esztendő munkásságára. Legkimagaslóbb eseménye volt az 1903-ik évnél az itt tartott „Bányászati és kohászati congressus,” melylyel kapcsolatban rendeztük ipari és mezőgazdasági kiállításunkat. A megjelent tudós és szakférfiuk nemcsak itt a közvetlen szemlélet hatása alatt, de innen távozva értekezleteiken s a szakirodalomban is a legkedvezőbbben nyilatkoztak úgy a congressus lefolyásáról, mint kiállításunkról nem is említve a napi sajtó beható s ráuk nézve igen kedvező ismertetéseit. A képes lapok pedig vetekedve közölték vidékünk legszebb pontjait megfelelő leírások kíséretében; melyekből ösztönt és bátorítást meríthetünk jövőbeli tevékenységünkre.

A község előhaladása tekintetében nemcsak fontos ügyek lettek elhatározva, melyeknek fogantatására a község élén álló első jegyző egyéniségében s munkabírázásban kellő garanciát bírnak, u. m.: a vásártartás elkülönítése, új uccák nyitása, a meglevők építési vonalának megállapítása, a szegényügy rendezése, a gyámsági ügyek új alapra fektetése; az anyakönyvi hivatal újjászervezése, a köz- és állategészségügy hathatósabb gondozása és még sok, el sem számítható

fontos közügy elintézése; hanem végleges megoldást nyertek évek óta függőben levő ügyek is mint elsősorban a 120 000 korona kölcsön felvételével kifizetett két piacztér vételára, létesített egy a kor igényeinek megfelelő vásártér, a tervezett járda egy nagy része kiépített és ki is van fizetve, a közbárád építésére a szerződés megvan kötve már júniusban át lesz adva a közhasználatnak. A közoktatás ügyében is fontos lépések történtek: gymnasiumunk alapfalai már állanak s az új iskolai év megkezdésére valószínűleg átlesz adható rendeltetésének; az iparitanonciskola, Schreiner József bizottsági elnök fáradozásainak következtében, a mai naptól kezdve teljesen rendezve van annyira, hogy a tanítók odaadó buzgóságát is remélve, teljesen meg fog felelni feladatának. A népiskolák túlszűfoltóságát tekintve az állam egy új tantervét nevezett ki, s habár még mindig megmaradt a tantervek, zsufolt-sága, csak nem 400 tankötelesnek nincs iskolája.

A kisdudóv — habár csak úgy hemzseg a sok apróságtól, az otthoni kellő gondozásban nem részesíthetőknek több mint fele kiszorult.

Tehát ez évnél is megmaradtak teendői. Iskoláinkra nagyobb gondot kell fordítanunk. A járásbíróság ügye az állami költségvetésben már elvan döntve, de azért résen kell állanunk, szorgalmazzuk az adóhivatalt, a határszéli államrendőrséget, katonaság ide helyezését, a szolgabírói s más hivatalok elhelyezésére szükséges épületek felállítását, egy kereskedelmi iskola felállításának kérdése is eldöntendő. Szóval a lefolyt év nem mult el tétlenül, egyes sürgős ügyeket létesítettünk, másokat előkészítettünk, megvetvén a jövő-

nek alapjait. Csak a buzgalom és kitartás ne lankadjon Petrozsény nem csak lélekszám szerint de intézményeinél fogva is az első helyet fogja elfoglalni a vármegyében.

Még arról kellene szólnunk, hogy a lapunk miként töltötte be feladatát az esztendőben, de ennek megítélését olvasóinkra bizzuk. Azt tudjuk, hogy lelkiismeretesen igyekeztünk, nem csak hű tükre lenni az eseményeknek, hanem minden kérdésben, mely akár Petrozsényt vagy környékét érintette, felvilágosítólag, buzdítólag s tőlünk telhetőleg tanácsadólag felszólalni.

Tárczarovatunk pedig nemcsak a vidéki lapok, de még a fővárosi nagyobb lapok színvonalán sem maradt alól. Örömmel vennék ha intelligens közönségünk, nem egyszerű vállalatnak, hanem közügyeink képviselőjének tekintené e lapot sidőnként elmondaná benne véleményét. Köszönetet mondunk munkatársainknak a szíves közreműködésért s mindnyájuknak

Boldog újévet kívánunk.

A „MÁV” altisztek estélye.

A magyar állam, a legnagyobb fuváros legterhebb szolgálatot teljesítő alkalmazottai, a vasuti altisztek szombaton, karácsony másodnapján anyagilag és erkölcsileg várokozson felül sikerült estélyt rendeztek az állomási vendéglő összes termeiben. Az altiszti kar intelligenzájára vall, hogy az ének- és szavalóművészet körébe eső produkciókra vállalkoztak. Jól esett látni szolgálaton kívül a szigorú fegyelmű szabályaitól korlátozatlanul s feszítenül mulatni a haladásnak névtelen nap-számait, azt a szerény gárdát, mely élete kockáztatásával, óriási felelőssége tudatában éber őre az utazó kö-

„Petrozsény és Videke” tárczája.

Egy marék bolondság.

Hölgyeim és Uraim! Nem érezték önök, hogy velem egyidejűleg jeges levegő hatolt be a terembe? Nem? No lám! Pedig én úgy érzem, mintha hajamról jegesapok lógnának és mintha ruhámat csillámló jégburkolat övezné.

En — tudniillik — az éjszakai jégsarkon keresztül egy varázslatos földrészről cseppentem ide. Önök azt kérdik, hogy mit kerestem ott: témát. Multkori felolvasásom témáját Nyáritenyben szereztem be, de miután ez a kuforrás esődtől mondott, kénytelen voltam az éjszakai jégsarkra, de még azon is túl vándorolni, tekintettel arra, hogy a témáknak ezen forása még nincs egészen kimerítve.

Kérem, ne kételkedjenek állításomban. Hogy én tényleg ott voltam, a mellett frapánsul bizonyít egy ott levő hatalmas jégoszlop, a melybe nevemet véstem. Meg lehet arról kérem győződni. Én nem Kanne a híres sarkutazó és többi társai szisztemája szerint utaztam. Engem Marconi a drótnélküli telegrafálás mestere egyszerűen oda telegrafált. No most már tisztában vannak önök a tényállással?

Az ott levő viszonyokra az a megjegyzésem, hogy ott csupa olyan emberek vannak, a kiket jó barátaink vizsontszolgálatkép az éjszakai jégsarkra kívántak, arra való tekintettel, hogy a fekete borsnak egy bizonyos csipős neve ott is terem.

Am az ilyen jóbarátoknak esetleges lelkiismeret-furdalásuk megnyugtatóra szolgáljon az a körülmény,

hogy amazok oda át valószággal gyönyögetet élnek. A haladás és fejlődés korszakának tetőpontján állanak.

Irodalom, művészet, kereskedelem, ipar ott olyan impozáns arányokat öltött, mely vetekedik a mi legmerészebb képzelmeinkkel. A repülőgépek náluk már túlhaladt álláspont és körülbelül azon a nívón áll, mint nálunk a Petrozsény-Lupényi vicinális.

Az ott domináló utazást a rádium mozditja elő, melyet gyakorlati uton egy ágyú formájú intézmény követ. Az utazó egyént az ágyúnak egy nyílásába helyezik és aztán az ágyút a kifizűtött cél felé irányítva, egyszerűen elűtik és az utazó a levegőt átszelve többszörös villámsebességgel repül. Nincs kérem köztünk valaki, a kivel a repülésnek ezt a módszerét produkálták volna. Az tanuskodhatna állításom mellett. Megérkezési helyén a szerencsés utazót egy arra berendezett készülék, delejes erejénél fogva a föld felé vonza.

Isteni látványosság a sok ide-oda röpülő alakokat bámulhatni, a kiknek emberi voltát csupán a szemük szikrázása bizonyítja. Ezen utazási módszernek még egy nagyszerű előnye van, a mit szerintem csak valamely furfangos férj eszelhetett ki. Ez az ürdögös masina csak szólóba utaztatja az embereit. Uraim! Idilikus élet; feleség és kalapskatulya nélkül utazhatni.

Az irodalmat és művészetet lélek-vándorlás által plántálják át.

Háztartási nehézségeket, eselédmizériákat csak meséből ismerik. Cseledekről pláne csak annyit és olyan fogalmuk van, mint a mi gyermekeinknek a vasorrú babáról.

Ott minden házi munkát automata végez, melyet gyárilag kezelnek.

A gyár alkalmazottai reggel felszerelik az automata-t a háztartásnak egész napi szükségletével. A házi asszony egy-egy rugónak megnyomásával, mozgásba hozza az épen szükséges kelleket.

Az automata tartalmaz gőzfejlesztő és jéggyártó gépezetet; az magyaráza meg az ételek hidegen, vagy melegen való tartását. A mosogatás is ezen uton lesz eszközölve. Az egyik részén be helyezik a mosatlan edényt, mely a tulajdonon aztán tisztán megtörölve kikerül. Mig ezt az utat megteszi kefe, öblögetővíz és szárító procedurán esik át. Persze a hihető gyorsasággal.

A mi a divatot illeti, az ott lehetőleg egyszerű. A ruhák olyan különös anyagból készülnek, a melyet hogy ruha legyen belőle felfujnak, akagyr olvadt állapotban formákban öntenek. Onnat kivervve, főző üstbe teszik, ahol lágy simulékony selyem fényűzővé válna hivatásuknak átadatnak. Varrogép, czérna, tü ott nem létezik. Ott mindent fujnak, vagy öntenek. Ennek aztán persze másos sem kell, csak épen egy mosák, mint nálunk a porcelán tányért. Hölgyeim! Sem a szabóné sem a cseledecség nem okoz ott fejtörést. Mit gondolnak nem-e jobb volna oda záródokolni és a nagymosás meg toaletért örökösön zsörtölődő férjekkel ugy bánni mint Szent Pál a régi rómaikkal. Holtyöttünk ide állítanánk onnan tulról egy pár elhasznált automatát.

Az állatok a mieinktől teljesen eltérők. A farkasok nem bujnak báránybőrbe. A kigyó nem hord női álcát. A borjú tisztában van azzal, hogy nem minden kapu új. A liba sem mindig falusi. A kacának ott épenséggel nagy szerepköre van. Az ám! Pletykát hord a mitológiai Gambriusznak, a mit ő aztán szemzenszed és jégcső formában az emberiségnek fejére zudít.

zönség életének testi épségének. Jól esett következtetni arra, hogy a szolgálati zubbonyokat és a kézműves öltönyöket a foglalkozási körbe eső szaktudáson túlmenő képességgel bíró férfiak viselik, a kibben nemcsak a társas egyesülés előnyét felismerő helyes érzék, hanem a művelődés iránti hajlam is kifejezésre jut.

Ezt az impressziót igazolja a műsor, mely Arany János „Enyhülés” című remek költeményével vette kezdetét, melyet Ujvári Imre szavalt bensőséggel, helyes felfogással.

Nagy Margitka énekelt ezután zenekísérettel „Lehullott az őszi rózsá levele”, „Ha majd egykor kis angyalom”, „Hej, de regén volt és soká lesz” népdalokat s közkívánatra: „Övegy vagyok övegy” vig paródiáját, „Multkor a persa sah, mulattató szövegű s kedves dallamu éneket ügyesen, korához mértén terjedelmes és kellemesen csengő erőteljes hangon, mely helyes fejlesztés és iskolázás mellett sokat ígér. Kapott is szünni nem akart tapost és szép virágoskrot.

Pfingstgref Viktor „A légy” című vigmonológussal mulattatta a közönséget, mely zajos tetszésnyilvánítással fejezte ki elismerését.

Zombori Lajos és Elekes Miklós zenekísérettel duettben énekeltek: a „Lemondás” című remek műdalt s utána a „Huszár induló”-t, mit közkívánatra meg kellett ismételnök. A szépen előadott énekekért megérdemeltük a zajos tapsokat.

Dávid Dezső „Buzogány Sebestyén” balladát szavalt bensőséggel korrekte felfogással és hatással, majd a közkívánatra engedve „Egy agglegény panasza”-t monologizálta kötött beszédben. A közönség zajos eljenzéssel honorálta a szellemességtől szípkázó elmélkedés ügyes előadóját.

Aradi Emil, kupléja a világot, mint „Állatsereglet”-et mutatta be. Az ötletes, találó és szellemes bolondságon sokat kacagott a közönség s megismétlését prokálta.

Ezután kihordták az asztalokat az étteremből s Péter Károly zenekara gyujtó csárdásra zendített s hajnalig vidáman, lankadatlanul táncoltak.

Az ételek, italok és felszolgálat Nagy vendéglős konyháját, pincéjét s ügyességét dicsérik. A szép társaság zsufolásig megtöltte a vasuti vendéglő szűknek bizonyult termeit. A jelen voltak jól mulattak és az altisztú könyvtáralaptökeje is szép összeggel gyarapodott.

Y. Y.

Énekes karácsonyi pásztorjátékot mutattak be f. hó 27 este a társulati vendéglő színpadán az aninoszai tanítványokkal. Közönség nagyon kevés volt, pedig megérdemelte volna, hogy ne csak az intelligens közönség nézze végig, hanem minden szülő elvigye gyermekét, hol a mellett, hogy egy élvezetes estében részesültek volna, még buzdítást is találtak volna, a nagy gondnal és szorgalommal betanult darab előadásából. Népiskolai tanulók, egyszerű bányász emberek

Továbbá a fehér galambok tényleg az ártatlanság mezején üdvözölnek. A galambokról eszembe jut, hogy ott a boldogság földjén van még egy különös madárfaj, hasonló a mi postagalambunkhoz. Ennek a sebes repülésén kívül még az a sajátos tulajdonsága van, hogy a levegő bármely sűrű avagy ritkább állapotához hihetetlenül asszimilálódik ugyanannyira, hogy az éjszaki jég-sarkon túl levő emberek és a Marslakói közt postát közvetít. Aznap, mikor ott voltam, a marsbeliek a jég-sarkiakkal valami ismerkedési estélyt rendeztek. Ezt persze csak jelekkel tehetők. Akkor fényes tűzijáték képeben ismerkedtek. A Marsból repültek lefelé a rakéták, a földiek pedig felfelé röpítették a tűzgolyókat. Káprázatos látványosság volt; hasonló a híres Duna-ünnepélyhez.

Tálalkoztam ezen ünnepélyen több ismerőssel is, kik valami különös véletlen által kerültek oda. Többek közt ott volt Blumenfeld Adolf és neje is. Önök nem ismerik ezt a híres regényhőst. Majd elmondom a történetét.

Nemzeti érzéstől áthatva, ötven krajczár költség fejében lett Blumenfeld Adolf Virágölgyi Adolár. Igaz, hogy a neve végére nem kanyaríthatott ypsziónt, no de ő demokratikus elveinél fogva nem is vágyott erre. A tapasztalat szerint a személy egyénisége gyakran a névhez formálódik. Miután ez utóbbi eset a mi hősről elmondható, tehát képzelenek kérem maguk elé egy tökéletes Adolár urat. Magas, beérett mellű alak. Hegyes váll, sápadt, hosszukás arc. Ritkás szőke bajusz, és még ritkább szakál csupán az áll alatt. Ezzel teljes ellentétben állott tükés haja, mely homlok egyenesen elienkezett szecsessios frizurájával és steifpomadéval

gyermekei, oly tiszta kiejtéssel, megfelelő hangsúlyozással s korukat meghaladó bátorsággal játszottak egy egészen idegen közönség előtt, ami mégis a legdicséretreméltóbb, oly szépen énekeltek szőlóban, duettben és később még kvartetben is, hogy minden dicséret illeti a tanító urakat, kik nem sajnálják a fáradságot, kötelességükön túl is tanítványaik az éneklésre ily szépen betanítani. Mondhatjuk a Zsilvölgyében levő összes iskolák közül egyben sem hallottunk ily szép összhangzó éneket. Köszönet annak ki alkalmat nyújtott arra, hogy mi is gyönyörködhetünk a tanulók és tanítók szorgalmának e szép eredményében.

A most tapasztalt részvétlenség ne esüggessze, jövőre mindnyáján ott leszünk, kik csak odaférünk.

Fillérestély.

A Wagner szálloda nagytermében Vasárnap rendezett fillérestély újabb bizonyossága annak, hogy Petrozseny és vidékének intelligens közönsége hálás a neki nyújtott műveltetéért, de attól sem zárkozik el, hogy másoknak kellemes szórakozást szerezve, emberbaráti üdvös célt mozdítson elő. Ez egyik nemes vonása társadalmunknak, melynek áldozatkészségét a jótékonyaság oltára sokszor igénybe veszi. De nem érezzük, különösen a fillérestélyek pártolására hozott áldozat terhét, mert a jócselekedet felemelő tudatán kívül kellemes, sőt tanulságos és hasznos időtöltésben részesülünk azokon.

A fillérestélyek iránti érdeklődés, a beköszöntött új saison igazolásaként csaknem elengedhetetlen igény nyű növekedett, hol az estélyek törzspublikuma egymásnak találkozt ad s az irodalom és szépművészet pártolása jegyében kellemesen szórakozik.

Ezt nyújtotta a folyó hó 27-iki fillérestély is, melyen a bányatársulat zenekara derekasan kitett magáért. Már a nyitány lekötötte a hallgatóság figyelmét. Rossini „Az olaszno Algirban” című remek simfoniáját játszották a zenekar kiváló tagjai a szokott precizitással s ismert zenei tudással. Program szerint előadták még: „Bellini Ábránd”-ját (Az éjjeli vándornő), „Szerlem”, „Alom”, intermezzo, Cibulkától és „Trovator” nagy opera „Miserere” részletét, melyet közkívánatra ismételték. Különösen is kiemeltük Hachla hegedű- és Neurohr klarinét-szóját, kik mesterileg kezelik hangszerüket s remek játékokkal elragadták a hallgatóságot.

Majd Junger Miksa szavalta Petőfi-nek „Egy gondolat bánt engemet” című költeményét hatásosan, kifogástalanul.

Weisz Ignáczné foglalt ezután helyet a felolvasó asztalnál. „Egy marék bolondság”-gal kedves szórakozást szerzett a hallgatóságnak s tüntető tapsvihart és éljenzést provokált a szellemes csevegés, melyet lapunk tárcza rovatában közlünk. Weisz Ignáczné urnó pompás megfigyeléséről és rokonszenves írói készségéről tanus-

kodó elbeszéléseit lapunk tárczáiból már előnyösen ismeri közönségünk s mostani felolvasása újabb adat eddigi sikereinek növeléséhez.

Hermann Árpád Gabányinak a „Kakastilon” című verses monológiát adta elő meglepő színezéssel, frapans alakítással. A közönség sokat kacagott és zajosan tapsolt a sikerült előadáson.

Egy kedves párbeszéd következett a „Hypnotizmus”, melyet Junger Biana és Junger Miksa adtak elő ügyesen. A kisasszony szép virágoskrot is kapott a megérdemelt tapsok mellé.

Az intelligens közönség teljesen megtöltte a gyönyörűen világított nagytermet, melyből csakhamar eltűntek az asztalok s megkezdődött és hajnalig tartott a tánc.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy Wagner konyhája és pinczéje, valamint a gondos felszolgálat általában kifogástalan volt és, hogy a fillérestély erkölcsi sikere mellett igen szép összeg gyűlt össze a jótékonyezélra.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk nyolczadik esztendejének első napján t. előfizetőinkhez azzal a kéressel fordulunk, hogy előfizetéseiket megújítani és hátralékaikat kiegyenlíteni annál is inkább méltóztassanak, mivel ellen esetben a „Petrozseny és Videke” következő számát azok részére, kik ezen kérésünknek nem tesznek elég, a legjobb akarattunk mellett sem küldhetjük meg.

— **Ujév.** Végre megérkezett. Hogy vártuk, hogy epedtünk utána. Karácsony óta lázasan számítottuk a napokat. Még négy nap, már csak három, no már holnap után köszönt be a bájos tündér, a kedves ujesztendő. Azóta az 6-év utolsó napján már az órákat számítottuk s este le sem feküdtünk, az ujév első percét ébren akartuk megérni.

Hát itt van, megérkezett. Vajha az a sok remény is megérkezett volna vele, a mit hozzákötöttünk, a minek teljesítését tőle várjuk.

„Jobb lesz, bizonynyal jobb lesz az ujesztendő” mondogattuk sokszor.

Vajjon jobb lesz-e? ki tudná azt még most, az ujév első reggelén. Ilyenkor nem is gondolunk arra, örülünk, vigadunk s kellemesen érezzük magunkat. Ugy találjuk, hogy jobb kedvünk van a dologhoz, derültebb a kedélyünk, jobban tudunk örülni, mint azelőtt s az emberek is, mintha barátságosabbak lennének. Mindenütt változást látunk, pedig hát semmi sem változott, csak a mi szívünk tölt meg egészen friss reményekkel, új vágyakkal.

— **Figyelmeztetés.** Az iparostanoncziskolai rajztanítás alól felmentetnek, ha gazdáik kéri, — a mé-

tele tömött világba. A családi érdek megkívánta, hogy feleségül vegyen egy kis leányt, a ki épen nem volt leheletszerű és a kinek Nanci volt a neve a mit talán semmi nemű regénynek a hősnője nem viselt és a ki egyáltalában nem tudta felfogni, hogy a libamáj és tőpörtüspogácsán kívül még egyéb is van a földön a miért érdemes volna rajogni. Aztán garnirungnak kapott egy szeretetreméltó anyóst. Bocsanatot kérek, hogy megint idegen szót használtam. De a garnirung szó magyarrafordításával nem vagyok tisztában. Ha jól tudom, ugy mondják, körül teremtetőzve. Hát mondjuk mi is: hogy ez a házasság anyóssal volt körülteremtetőzve, vagy megteremtetőzve, vagy... a hogy önknek tetszik.

A hozzá konyitók azt állítják, hogy az ellentétek vonzzák egymást. Kérem, én ezt határozottan megczáfolom. Ha csak ugy nem értelmezik amazok, hogy az ellentétek a hajuknál fogva vonzzák egymást. Ugy már értem és erre tudok kompetens esetet is, már a mi Adolár és a bájos anyósa közti szívélyes viszonyt illeti.

Mikor aztán ez a tulszivélyes viszony annyira kiélesedett, hogy az anyós kedves vejét valami mosogató lével, — a miben túlerett paradicsomot mostak — nyakon tisztele. Akkor szegény Adolár túlerékény lelkiületében a finom hurok megpendültek és válás, igen tökéletes válás lett belőle.

Adolár eltűnt arról a vidékről és ide került a Zsilvölgybe, hogy a vadon erdejében megnyugvást találjon zaklatott szívének. Az ám! Talált egy pásztor-kalapos, hőféhér ruhás, leheletszerű eprésző kis leányt a kit első pillanatra látománynak képzelt. Lassan, félve közeledett felé. Fél, hogy a látomány eltűnik. A látomány nem tűnt el, sőt ellenkezőleg, annyira megijedt

száros, hentes, szappanos, borbély, betűszedő (nyomdász) béltisztító, tinár, szalámikészítő, kéményseprő, molnár, halász, sütő, pék, kötelverő, ruhatisztító, bocskorkészítő, kávé, koresmáros és a kereskedőtanoncok. Azonban ha a rajztanulás alól felmentetnek e helyett 3 órában más ismeretekre oktatódnak. Tehát minden körülmények között az inasok heti 7 órai iskolába járásra köteleztetnek.

— **Áthelyezés.** Kurjatkó Rezső a máv. petrozsényi állomásának kivatalkát és vezénylőtisztjét előléptették; az üzletvezetőség áthelyezte Piskire a szolgálatát mint vizsgálati tisztet beosztotta a forgalmi főnökséghez. Helyébe Bonis Pált helyezték át Zámra. A vezénylőtisztséggel járó teendők végzésével azonban Mikes István bízott meg.

— **A szegények és árvák karácsonya.** Petrozsény és vidékének nemesen gondolkodó lakossága, mint minden évben úgy ebben az öreg esztendőben is készséggel hozta meg áldozatát arra a magasztos, fenséges oltárra, a hol az özvegyek homlokáról a gondkergette verejték letörlik s a szegény árvák szemébe örömkönnyekek teremtenek.

Első helyen a Salgó-Tarjáni köszénbánya Részvénytársulatot kell kiemeljük, melynek központi igazgatóelnöke, Andreics János bányatanácsos felterjesztésére, nem kevesebb mint ezer koronát utalványozott ki a petrozsényi bányatüzemnél apátlanul maradt árvák felruházására. A kiosztás az élelmezési raktár termeiben történt meg ünnepelőtti vasárnap.

A petrozsényi polgári olvasókör karácsonyi ajándéka az idén mindenkit meglepett. Nem kevesebb mint 22 árva fiú és 22 árva leány öltöztet fel tetőtől talpig. Igen érdekes volt a kiosztás, a mi az ipartestület helységében ment szép közönség előtt végbe. Ott volt a nagyközségi polgármestere is. A tanító vezetése alatt megérkezett árvákat, a jó nénik a lányokat a jó bácsik pedig a fiukat vetkőztették le és öltöztették egészen újba. Midőn ez megtörtént a gyermekek sorba állottak s halásan megköszönték a becses ajándékot Márek Mor polgári olvasókör elnöknek, kinek vezetése alatt ez áldozat hozott. Az elnök erre Rosehnal Annuska és Schnegon Ilonka kissaszonyokhoz fordult s meleg szavakban mondott köszönetet, hogy e csejra a kör előjáróságának felkérésére, fáradságot nem kímélve oly szép összeget (443 kor.) gyűjtöttek.

A szt. Ferenczrendi nővérek zárdájában is volt karácsonyiünnep, mikor is a derék nénik alkalmi költeményeket szavalatva a gyermekekkel, Andreics János bányatanácsos és gróf Toldalagi Samu jelenlétében a megjelent tanulók valamennyiének juttattak valamit; a szegényeknek meleg ruhaféléit a többiek pedig édességeket.

A reformátusok templomában ünnep szombatján délután megható ünnepséggel folyt le a karácsonyfa

ünnep. Nagy közönség jelenlétében igen szép karácsonyi énekek mellett, lelkes beszéd kiseretében adta át Kosa Mihály lelkész a nagyközönség és az egyház ajándékát az ima és a valláserköltési olvasmányokat tartalmazó könyveket. Maderspach Viktor iszkronyi fűrésztelepi iskolában is volt karácsonyfa ünnep. Ő és neje több mint 300 korona értékű ruhaneműt és egyéb ajándékkal lepté meg a tanulókat.

— **Rázia Petrozsényben.** Dicsőrepre méltó dolgot végzett a petrozsényi rendőrség Hurdó Aron őrmester vezetése mellett szemlét tartott s megvizsgálta minden idegen illetőség és itt tartozkodó napszamos és baráber igazolványát valamint foglalkozási körét. Minder munkanélküli, megjegyzett és rovtoteletű egyént illető ségi helyere fognak tolonczolni.

— **Megnehezíteték a kirándulásokat Romániába.** Románia pajusi vámhivatala értesítette a vulkáni m. kir. mellékvámhivatalt, hogy az 1888. évi t.-cz. végrehajtása tárgyában, különösen pedig a határszéli szolgálatra vonatkozó 40.000 számu utasításnak 318 §-a értelmében, a vámhivatal közegei szigoruan utasítva vannak arra, hogy azok a Romániába szándékozó fuvarosok és fiakeresek, kik állataikról ujkéletű igazolványt és egészségügyi bizonyítványt nem mutatnak fel, mely utóbbit csak is a vulkáni m. kir. belépő állomás állatorvosa állíthatja ki, — már a „Polatista” határlidtól visszatérítésenek, szóval a határ átlépése megtiltassék.

— **A máv. altiszti asztaltársaság** által saját könyvtára javára rendezett táncmulatságból befolyt bevétel zárlata és a felülfizetések. Összes bevétel volt 106 kor. 60 fillér, kiadás 64 kor. Maradt tiszta jövedelem 42 korona 60 fillér. Felülfizettek: Tribus Gyula, Sárközy Tihamér, Grieshaber Mór (Világosról) 5—5 kor. Zombori Lajos, Figuli Antal 2—2 kor., Schmelich Emil 1 kor, 80 fill. Schmidt Miklós, Gremsperger Dezső (Alsóbarbátyról), Bartalics János 1,60—160 fillér Isákovics Ignác 1 kor. Szurdu Emil, Winkler Ernő, Deák Lajos (Vulkánból), Mérei Antal, Szarka Lajos (Livádáról) 80—80 fillér. Sziklai István, Somogyi János, Jakabfalvi Péter, Orbán Dénes (Vulkánból), Budai Lajos, Csabai István 60—60 fillér. Összesen: 34.20 fill. Adam Miklós elnök. Ungvári Kálmán pénztárnok.

— **Egy kivándorlásra csábító hiéna** ütött tanyát napok óta Petrozsény és vidéken. Különösen a 20-tól 40 éves korban lévő bányászokra vetette ki halóját. Ugy halljuk Anglia részére toborozza az embereket. Eldorádót ígér s hallatlan keresményt. A dologban az a szomorú, hogy az áldozat azt, hogy az ilyen pernahájdernek minden szava csupa hazugság csak akkor fogja észrevenni mikor késő, mikor messze tul van már az oly könnyelműen itt hagyott és elég becületes keresetet nyújtó édes haza határára. Itt a hatóságnak kell fellépni. A békés munkások otthonát gyalázatos ígéretekkel megzavaró ilyen üzérkedőt, holtartozkodását ki nyomozva, a községekől azonnal ki kéne kergetni.

Egy szép napsugaras reggel a teraszon ült kézi munkával kezében Clarisse. Egy sarokasztalnál iszogatótt eszegetett Adolár és vendége a jó barátja, a kit ha jól tudom Robertnek szolgált. Ekkor nagy porfelleg közt a kapu előtt megáll egy kocsi. Clarisse hirtelen oda pillant, leejti kézi munkáját. „Az atyám megérkezett” felkiáltással a kapu felé rohant. A két férfi is oda néz és, oh szentséges atyám Adolár haláláspádatan egy székbe fogodzik. A kocsiból méltóságosan leszáll a volt anyosa és első felesége Náncsi meg egy öreg uriember. No ez szép meglepetés. A mig a társaság befelé haladt, Adolár oda sugta Robertnek. Kérlek... barátom Aposom ugy sem ismer... mutasd be te magad mint vejét, a mig a valóság ebből akaozsból leszűrődik és én Clarissommal az ügyet rendezem. Clarisse ugy is a konyhába siet. De hogy kerültek ide ezek az asszonyok. Hát bizony ugy hogy az öreg ur utazásai közben megismerkedett a fiatal elvált piros pozsgás asszonnyal. A ki magát bánatos özvegynek adta ki. Az öreg ur aztán vállalkozott a vigasztalói szerepre és szintén annak rendje és módja szerint feleségül vette az asszonykát. Az elválhatatlan anyos pedig nem maradt el a leányától. Adolár egy ugrással a teraszon kívül termett és szerencsésen kikerülte a volt anyósát. Az öreg ur pedig szeretettel ölelte apai keblére Robert barátunkat. A társaság a teraszon kényelmesen elhelyezkedett. Clarisse bejött, egy tálcán mindenféle jókat hozva. Körülnéz nem látja Adolárt, aztán a szobába szól: Adolár hol vagy, hát miért nem jön elő! Az anyós fület, hogy micsoda Adolár. Hát az ő volt vejen kívül van még egy olyan nevű csodabogar a földkerekségén. Náncsi nem sokat törődött. Inkább pusztítani igyekezett a tálcza tartalmát. Robert közbe szolt, hogy jón, mindjárt jön csak legyen nyugodt. De Clarisse nem tájított, erővel kihuzta Adolárt a szobából. Csupa jelenet következett erre. Náncsi a falatot talán életében először

— **A pálinka áldozata.** Mucsenik Nikulái Bereg János petrozsényi napszamos vendége volt 31-én este. Vesztre ment oda. — Addig pálinkáztak mig mindketten berugtak. Este 9 orakor aztán birkozni kezdtek. Beregi Mucseniket kilökte, ki azonban visszatért s provokálta s Beregit egy késsel oly szerencsétlenül szurta meg, hogy az rögtön összeeset s kiült. — A rendőrség lapunk zártakor jelenti, hogy tettes nyomtalanul eltűnt.

— **Száz kép, száz vicc.** Mátyás Diáknak, a legjobb és a legnagyobb magyar éleclapnak karácsonyi száma közel száz képpel és viccel jelent meg. Karrikaturái, adoma-illusztrációi s egyéb rajzai a pompás szöveggel együtt egész kötetet. A Mátyás Diáknak ugy karácsonyi, mint minden egyes számában van vig elbeszélés, tömérdek aktuális apróság, adoma, vers s több országos hírű alak. Talányrovata nemcsak gazdag, de változatos is. A Matyás Diákot Murai Károly szerkeszti és a Wodianer F. és Fiai nagy cég adja ki. A Mátyás Diák minden héten megjelenik s előfizetési ára negydekre 3 korona. A Mátyás Diák kiadóhivatala a karácsonyi számot ingyen és bérmentve küldi meg mindenkinek, aki kívánságával a kiadóhivatalhoz (Budapest, IV., Sarkantyús-utca 3.) fordul.

— **Egy 1904. évi díszes naptár.** sok képpel s kitűnő elbeszélésekkel, kap ajándékba, aki a „Budapest képes politikai napilapra előfizet. A »Budapest«, mely újkörk immár a 28-ik évfolyamba lép egyik legrégibb s legelterjedtebb napilapunk. Iránya 48-as ellenzéki. Vezérekkeit orsz. képviselők írják. Tárcarovatában az irodalom majd mindegyik jelesével találkozunk. Hírei frissek és megbízhatók. Az országgyűlést kimerítően közli. Regényei érdekesek, illusztrációi alkalmoszerrek; legtöbbnyire két-három képet is hoz naponként. Vasárnaponként a fólaphoz egészen díjtalanul humorisztikus hetimellettet esatol, teli patgós élecel is hoz kacagató adomával. S tartalma gazdaságához és bő terjedelméhez mérten, aranylag igen olcsó. Egy hóra csak 2 korona, negydekre 6 korona. Mutatványszámot bárki ingyen kaphat. Megrendelések, előfizetések a »Budapest» kiadóhivatalához (Budapest, Szrkantyús utca 3. sz.) intézendők.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.
Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

NYILTTÉR.)

Nyilatkozat.

Miután Kékel József lupényi állami tanító ur az ellenem és családom ellen tett sértésért bocsánatot kért, ezokból az ellene megindított bünyfenyítő feljelentésemet visszavontam

ifj. Dima János.

*) E rovatban közlöttékert nem vállal felelősséget a Szerk.

az ismeretlen lovag láttára, hogy helyéről mozdulni sem volt képes. Lassan, lassan, aztán meggyőződtek mindketten, hogy nem érzéki csalódás forog fenn. Adolár udvariasan kalapot emelt, a kis leány barátságosan fogadta. Következett a bemutatkozás. A kis leány neve Rozsaliget Clarisse volt. E név hallatára és e kis leány bájos hangjára Adolár hősünk, a szíve táján egy fullánkyszerű nyilalást érzett, és agyában mintha egy darázsraj lett volna menhelyet a közelgő zivatar elől.

Clarisse! Oh Clarisse! Ez aztán az a név a melyet annak a nőnek viselnie kell, a ki Adolár szerelmére méltó. A leánya ott lakott valahol a Páring alján a nénjénél. Apja gazdag uriember létere mindég utazgatott. A rossz nyelvek reafogták, hogy sokat kártyázik és nem épen a korrektség keretén belül.

Az ismerkedés Clarisse és Adolár közt hamar ment és nem telt bele két hónap, férj és feleség lettek, aztán kezdetét vette egy édeni élet. Olyan élet a mely nem törődik a valósággal, hanem idealizmusából egy templomot épít, hogy abban öröklángként a szerelme égjen.

A fiatal párnak vendégeik is érkeztek hébe-hóba. Többek közt Adolár egy régi jó barátja is ellátogatott hozzájuk, a ki aztán nyaralási szándékból ott is rekedt. Mindazáltal életük ezután is nagyon boldogan és kellemsen telt. Adolár még nem ismerte apósát a kit szintén haza vártak. Az öreg ur megírta, hogy a napokban érkezik és szeretett gyermekeinek valami nagy meglepetést hoz.

Hogy is mondja a közmondás: „Lementé előtt ne dicsérd a napot.” Szegény Adolár, ha tudat volna mi vár reád, első elvált feleségedet nem titkoltad volna el Clarisse előtt, a mire különben ott levő barátja is figyelmeztette, hogy az eféle titkolozásoknak nincs különösebb értelme. A válás annak rendje és módja szerint ment végbe a mi ellen Clarisnek sem lehetett kifogása. No de folytassuk.

kijettette a szájából. Az anyos szintén talán először életében nem jutott szohoz. Adolár reszketett mint a hideglelés. Az öreg ur meg Clarisse pedig értelmetlenül majd az egyike majd a másikra bánt. Robert először ocsudott fel zavarából.

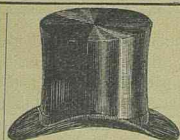
„Kérem — szolt akadozva — kérem ez az én barátom... igen a barátom... házi barátom. Az anyos végül összeszedte magát és rikácsolni kezdett. Házi barát. Igen ugy. Ismerem ezt a léhütő fratrét... az-az hogy nem ismerem... dehogy... honnan is ismerém. De a pófaja nem tetszik, sem nekem sem a lányomnak jó lesz ha összeszedi a sátorfáját és odébb áll.

Az öreg ur szeliden szolt: De kedves anyosom... Adolár a többit nem hallotta. Folyton az a szó zugott a fülébe: Anyos, most neki nagyanyosa, az első felesége pedig mije is... Jaj borzalom erre gondolni!

Clarisse majdnem kövé meredten hallgatta végig e jelenetet végül sikerült Robertnek mindenféle rábeszélésekkel és ígértekekkel az egész társaságot beljebb terelni. Adolár ott maradt és megsemmisülten rogyott le egy székre. A mint ott ül és azon gondolkodik — már a mennyire tiszta gondolatra képes volt, hogy miként is lehetne e farkasveremből szabadulni. Felesége Clarisse haláláspádatan futva jön ki hozzá és a nyakába borul: Adolár mi történt magyarázz meg mindent mert én megőrülök.

Erre, uram bocsás valahonnan előkerül az anyós. Ő persze, Robertet tartotta a férjnek, ezt pedig a házi barátának és meglepődve nézi, hogy ezek itt miként turbékolnak. Ah! Gondolta, mindjárt tisztul itt a lát-határ. Igaz, hogy egy házasságot Clarisse is Robert közt szerencsétlenné teszek, de az nekem, mint nagyanyósának kötelességem. Aztán kiabálni kezdett, mint egy sakál. Az egész ház nőpe össze szaladt a lármára. Az apa beigazolva látta a házasságtörést. És magyarázatot nem várva, megtévedt lányát. — Ő azt hitte megtévedt, Adolárral a kapun kipöndörítette. Adolár feleségétől oda kint látva magát, örült, hogy megszabadult a pokol torkából és elment feleségétől az éjszaki jég-sarkon tullevő varázslatos földre új életet kezdeni.

Ott találkoztam velük. Megigérték, hogy elfönnök felolvasásomat végig hallgatni. De nini, itt is vannak. Weisz Ignáczné.

FISCHEL VOGEL

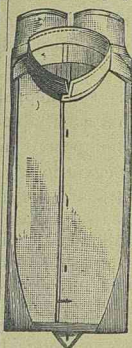
áruháza a „Zöld ház“-hoz Petrozsény.

Áruházomat tekintettel a nagy bizalomra, melylyel igen tisztelt vevőim megajándékozni kegyesek voltak, kibővítettem, megnagyobítottam, berendeztem a legjobb divatárakkal, mit megtéve, kérem a nagy közönség minél nagyobb mérvű b. pártfogását.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat minden nemű férfi és női confectió, rövid- és szövöttárakban. Kalapok, cipők, ingek, gallérok, nyakkendők, nap- és esernyők, creton, voilok, zephirek, oxfordok, chiffon, creas és fonalvásznakban.

Nagy választék menyasszonyi kelengyék, férfi és fiú öltönyökben, valamint minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbb árak mellett, a legjobb minőségben.

Temetkezési kelengyék.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Tisztelettel:
Fischel Vogel.

8-12

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{1}$ palack 5 korona $\frac{1}{2}$ palack 2-60.

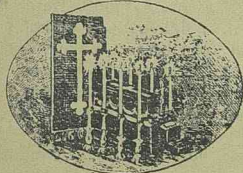
10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örökösei füszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni. 49-52

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi minisztérium által jóváhagyott kísérleti állomás és elemiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Sárosy József

Első Temetkezési Vállalat.

Petrozsény

elcállal mindenféle temetéseket **vidéken is** és pedig a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT“ Petrozsényben raktáron tart dús választékban érez- és fakoporsókat, továbbá finom niclikoporsókat, sarkophagot, mindenféle szemfedeleket, érez-, mű-, és élővirág koszorúkat, szallagokat, viasz- és szurok fállyakat. Fakoporsók 2 kortól kezdve feljebb, érczkoporsókat gyermekeknek 14 korától feljebb, nagynak 1 öl nagyságban 70 kortól feljebb 400 koronaig. Diszes öntöttvas sirkesztet, sirkerítéseket ugyszintén márvány sirlemlekeket.

A „TEMETKEZÉSI VÁLLALAT“ Petrozsényben

elvallal kápolnák, termek, szobák bevonását gyászszal, hullakélszállítását és hozatalát, szóval minden a temetéshez szükségeltető kellemekkel.

Sürgőnyezim: Első Temetkezési Vállalat Petrozsény.

A gyászeset megtörténtével, a hozzátartozók bármilyen módon tett értesítésére — **vidékre is** — a lehető legrövidebb idő alatt a vállalat megbizottja tisztelettel teendi a rendelmény átvétele végett és gondoskodik annak gyors és pontos kiviteléről.

„TEMETKEZÉSI VÁLLALAT“

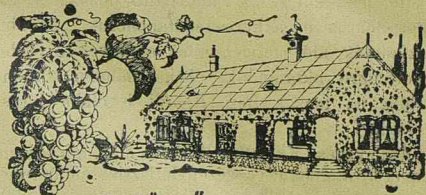
Petrozsényben

gyászkezmék és gyászfátyolok nagyraktára.

Gyászruhák hölgyek és urak számára 12 óra alatt elkészíttetnek.

A legcsekélyebb rendelménnyel is gyors és pontos kiszolgálás biztosítottatik.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrozsény.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felvehető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghálátatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki ezimét egy levelezőlapon tudatja. Czim:

Ermeléri első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, 6-20 u. p. Székelyhid.

Kiadó üzlethelyiség.

Vulkánban a legszebb és legjobb forgalm helyén **2 üzlethelyiség, 1 szoba és 1 konyhából** álló lakás haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal:

Huszerl Arthurral
Aninoszán.

Kiadó üzlethelyiség.

A Szt. Ferenczrendiek tulajdonát képező és üzlethelyiségek részére épült ház (Kossuth Lajos térrel szemben) azon része, hol most a szerb cukrászdája van, 1904. január elsejétől haszonbérbe vehető.

Értekezhetni e lap Kiadóhivatalában.

KÖNYVKÖTÉSZETEMET

az igényeknek megfelelően akként rendestem be, hogy minden esen szakmába vágó megbízatást a legpontosabban, legjutányosabban és a legmezzesebb menő kívánalmaknak megfelelően teljesíteni képes vagyok. A legegyszerűbb- és legdiszesebb könyvkötészeti munkálatokat, szalagfelirat, aranyozásokat s e nemű diszmunkálatokat teljesítem s a n. é. közönség pártolását tisztelettel kérem:

FIGULI ANTAL.